

Bilag til strategi for Fugleværnsfonden 2017-2020

Strategiske og operationelle mål samt påtænkte initiativer

Indsatsområder	Strategisk mål	Operationelle mål	Påtænkte initiativer	Tid
1. Arealerhvervelser og driftsarealer (forpagtede og lejede arealer)	Vægten lægges på erhvervelse af områder, der er eller kan blive fristeder for et rigt fugleliv og give gode fugleoplevelser for flest mulige besøgende.			2017-2020
1.1	Fortsat erhvervelse af supplerende parceller ved nuværende reservater.	<ul style="list-style-type: none"> • Eksisterende oversigt over naboarealer ajourføres • Der vil blive arbejdet med kontakt til ejere af arronderingsegnede arealer. • Deltagelse i jordfordelingssager.	Der udarbejdes en prioritering af arronderingsegnede arealer. Der er særlig fokus på Agerø, Nivå, Bøjden Nor, Saksfjed-Hyllekrog, Bøvling Klit, Barup Sø og Nyord.	2017-2020
1.2	Erhvervelse af truede naturtyper, hvor sjældne fuglearter er under pres samt erhvervelse med henblik på at skabe større bredde i porteføljen af FVF's naturtyper.	Skov prioriteres som naturtype.	En arbejdsgruppe nedsat af bestyrelsen 12. marts 2016 overvåger, udpeger og vurderer løbende interessante købsmuligheder til overvejelse i bestyrelse og blandt ansatte.	2017-2020
1.3	Erhvervelse af naturområder med særligt potentiale for formidling og synlighed.	Der fokuseres på nye bynære reservater, hvor fugle og natur kan formidles til gavn for den danske befolkning.	Der fortsættes med kontakt til kommuner, fx Københavns Kommune, med henblik på at afsøge muligheder for et samarbejdsprojekt om et egentligt byreservat.	2017-2020
1.4	Der ønskes en bedre geografisk fordeling af reservaterne i Danmark.	Der fokuseres på muligheden for nye reservater i områder, hvor fonden ikke er godt repræsenteret.	Der er lige pt. fokus på Vestsjælland, Øst- og Nordjylland og Bornholm.	2017-2020

Indsatsområder	Strategisk mål	Operationelle mål	Påtænkte initiativer	Tid
1.5	FVF vil være opmærksom på mulighederne for at erhverve nye arealer i forbindelse med planlægning og gennemførelse af naturgenopretningsprojekter, der delfinansieres af offentlige tilskudsordninger.	Udviklingen omkring offentlige vådområdeprojekter følges nøje.	Der kan tages kontakt til kommuner og andre projektansvarlige. DOF's lokalafdelinger kan inddrages.	2017-2020
1.6	Der kan indgås aftaler om forvaltning af arealer, der ejes af andre end FVF, fx private fonde, firmaer, lodsejere samt kommuner og andre offentlige myndigheder.	Aftaler skal så vidt muligt have lang varighed - gerne minimum 15 år. Aftaler skal sikre FVF's ret til administration af arealerne, herunder også økonomiske rettigheder.	Der er fokus på udvidelse af aftaler ved Nivå Strandenge, Saksfjed-Hyllekrog, Bøjden Nor og Vaserne. Aftaler med kommuner og andre om bynære reservater med potentiale for formidling og synliggørelse kan indgås (1.3). Der kan laves partnerskab med private ejere (fx godser, firmaer og fonde) om naturvenlig drift af arealer.	2017-2020
1.7	Der foretages løbende screening af potentielle købsmuligheder.		DOF's lokalafdelinger anmodes om en oversigt over 5 mulige købsobjekter. Igangværende og mulige VOP-projekter følges løbende (1.5). De frivillige arbejdsgrupper anmodes om at have fokus på naboarealer. Der er løbende kontakt til udbydere af naturejendomme. Kontakt kan etableres til relevante organisationer (Økologisk Landsforening, Landbrug og Fødevarer m.fl.)	2017-2020

Indsatsområder	Strategisk mål	Operationelle mål	Påtænkte initiativer	Tid
1.8	Magelæg (jordbytte).	FVF vil ikke sælge arealer, men magelæg kan komme på tale.	Magelæg påtænkes pt. at finde sted i Nyord og Bøvling Klit.	2017-2020
1.9	Overholdelse af generelle retningslinjer.	Ved nye erhvervelser iagttages klimaforandringernes betydning for reservatets forvaltning. Eventuelle erhvervelser vil kun blive foretaget, såfremt de ressource-mæssige forudsætninger er til stede.	Konsekvenserne af blandt andet vandstandsstigninger ved kystnære områder vurderes. Der skal anvendes et sæt af kriterier, som vurderes skriftligt af opkøbsudvalget før fremlæggelse af nye muligheder for erhvervelser til bestyrelsen.	2017-2020
2. Naturforvaltning	Der gennemføres en naturforvaltning i reservaterne, der giver de bedst mulige vilkår for fuglelivet, og gode fugle- og naturoplevelser for de besøgende. Naturforvaltningen søges gennemført med en sådan kvalitet, at Fugleværnsfonden er blandt de bedste aktører på området for så vidt angår fugleforvaltning.	Planlægning og gennemførelse af pleje i de enkelte reservater. Prioritering af naturplejen i de største og mest bynære naturreservater.	Hvert år foretages en prioritering af 1–3 mindre naturplejeprojekter, som gennemføres det kommende år. Fokus for naturplejen rettes mod: Saksfjed/Hyllekrog, Nivå, Nyord, Tryggelev, Gundsømagle Sø, Bøjden Nor og Sølsted Mose. Større naturgenopretningsprojekter i planperioden: <ul style="list-style-type: none"> • Sølsted Mose • Gulstav Mose • Saksfjed-Hyllekrog • Måske LIFE Kystfugle. 	2017-2020

Indsatsområder	Strategisk mål	Operationelle mål	Påtænkte initiativer	Tid
2.1	Naturforvaltningen differentieres i forhold til de enkelte reservaters naturindhold og plejebehov.	Differentieringen afspejles i den løbende revision af plejeplaner.	Reservaterne placeres inden for fire gradueringer af naturpleje: a) omfattende naturpleje b) almindelig naturpleje c) begrænset naturpleje d) ingen naturpleje	2017-2020
2.2	Der udarbejdes plejeplaner for alle reservater, hvor det er relevant. Plejeplanerne skal på sigt dække en 15-årig periode, men med mulighed for korterevarende delplaner og årlige indsatsplaner.	Udarbejdelse og opdatering af plejeplaner for FVF's reservater. Plejeplanerne skal indeholde en tidsplanlægning og budgettering af de planlagte plejeforanstaltninger og de revideres med 5-års intervaller. Der foretages løbende en vurdering af behov for revision og ajourføring.	Der kan udarbejdes plejeplan for Bøvling Klit i planperioden, hvis det vurderes hensigtsmæssigt. Følgende plejeplaner revideres: <ul style="list-style-type: none"> • Gulstav Mose • Ravnstrup Sø • Stormengene • Stubbe Sø • Sølsted Mose 	2017-2020
2.3	Der nedskrives få men relevante indsatsmål for hvert reservat.	Indsatsmål er ikke kun for naturforvaltningen men også for formidlingen i reservaterne.	Forslag til indsatsmål for hvert reservat fremlægges af sekretariatet for bestyrelsen i 2017.	
2.4	Der gennemføres efter forudgående planlægning en naturpleje, der tager sigte på at give ynglende, rastende og trækkende fugle de bedst mulige levevilkår. Sjældne og truede dyr og planter tilgodeses i videst muligt omfang, og der tages særligt hensyn til de forpligtelser, der følger af Natura 2000.	Der kan udarbejdes artsspecifikke handlingsplaner for særligt truede eller sårbare arter, hvor det er nødvendigt. FVF vil eksperimentere med og afprøve nye plejemetoder, gerne i samarbejde med naboer og offentlige myndigheder.	<ul style="list-style-type: none"> • Det skal vurderes, hvor vi kan anlægge flere fugle-øer. • Kan vi gøre yderligere for at hjælpe udvalgte arter, fx stor kobbersneppe? • Kan vi lade døde dyr ligge? • Ræv kan jagtes intensivt, hvor det vurderes relevant. Hvad kan vi gøre for andre dyr? 	2017-2020

Indsatsområder	Strategisk mål	Operationelle mål	Påtænkte initiativer	Tid
2.5	Der arbejdes med en folkeliggørelse af naturforvaltningen.	FVF ønsker at indgå i dialog og samarbejde med naboer og andre lokale.	Iværksættelse og evaluering af græsningsfællesskaber på udvalgte reservater i tillæg til de eksisterende, fx ved Nivå Bugt Strandenge.	2017-2020
2.6	FVF fører en høj miljøpolitik.	Transport samt indkøb af materialer og udstyr finder sted under hensyntagen til miljøet i de tilfælde, hvor det er muligt.	Der laves en positiv-liste til indkøb i reservaterne (træ, metal, plast, maling/træbeskyttelse mv.). Transport søges minimeret ved at vurdere type og behov løbende.	2017-2020
2.7	FVF fører en høj sikkerheds-og arbejdsmiljøpolitik for både ansatte og frivillige.	Sikkerhed og arbejdsmiljø i arbejdsgrupperne vægtes højt.	Der er tegnet forsikringer til eventuelle uheld i reservaterne. Ansatte har en sundhedsforsikring. Både ansatte og frivillige har det rette udstyr og gode forhold.	2017-2020
2.8	Overvågning af klimaforandringer.	Opmærksomheden skærpes vedrørende klimaforandringernes betydning for forvaltningen.	Et specialeprojekt kan eventuelt se på dette aspekt.	2017-2020
2.9	Invasive arter	Invasive arter søges undgået i reservaterne.	Invasive arter bekæmpes i det omfang det er påkrævet. Invasive arter i Danmark er listet her: http://svana.dk/natur/national-naturbeskyttelse/invasive-arter	2017-2020
3. Overvågning	Overvågningen af natur og fugle i reservaterne søges foretaget på en måde, så den giver et billede af status, naturkvalitet og driftsforhold.	Overvågningen bør give mulighed for at vurdere udviklingstendenser og årsagssammenhænge, samt om de anvendte virkemidler har de ønskede effekter.		2017-2020

Indsatsområder	Strategisk mål	Operationelle mål	Påtænkte initiativer	Tid
3.1	Fugleovervågningen systematiseres gennem et fastlagt monitoreringsprogram.	Fugleovervågningens særligt udviklede program fastlægger behovet for monitorering, herunder overvågningsinterval i hvert enkelt reservat. Overvågningen udføres primært af de frivillige arbejdsgrupper samt et nyetableret overvågningskorps. Grupperne søges løbende tilført nye medlemmer gerne rekrutteret fra DOF's medlemskreds.	De indsamlede data indgår i <ul style="list-style-type: none"> • Fugleåret • DOFbasen Data kan desuden anvendes af myndigheder i forbindelse med disses forvaltning af reservaterne.	2017-2020
3.2	Ved køb af nye reservater, udvidelser af eksisterende reservater eller større naturgenopretningsprojekter skal der foretages en før/efter-overvågning.	Forud for erhvervelse af et nyt reservat samt større udvidelser af et eksisterende reservat eller ved større naturgenopretningsprojekter, foretages en overvågning, der beskriver områdets natur- og fuglemæssige status.	Status tilvejebringes på grundlag af tilgængelige data fra DOFbasen, NOVANA et al samt fra direkte indsamlede observationer.	2017-2020
3.3	Forskning kan indgå som en del af overvågningen.	Der kan udføres forskning i fondens reservater, når det er foreneligt med fondens interesser.		

Indsatsområder	Strategisk mål	Operationelle mål	Påtænkte initiativer	Tid
4. Formidling	Flest mulige skal kunne opleve fugle og natur i Fugleværnsfondens naturreservater. Formidlingen gennemføres på en måde, så det ikke skader de naturværdier, fonden vil formidle.	Formidlingen tilstræber at: <ul style="list-style-type: none"> • give gode fugle- og naturoplevelser • fungere som udstillingsvindue for FVF og gennem den gode oplevelse skabe lyst til at bidrage økonomisk til fuglene • skabe forståelse for naturforvaltning, naturkvalitet og naturpolitik • befordre sociale fællesskaber omkring forvaltning og overvågning af reservaterne 	Formidlingen, herunder afholdelse af 50 ture og arrangementer årligt, varetages af FVF's naturvejleder i samarbejde med frivillige. Derudover motiverer FVF's sekretariat og bestyrelse til, at frivillige i lokalområdet også afholder ture i reservaterne. Sådanne initiativer støttes op om af sekretariatet i det omfang, det er muligt.	2017-2020
4.1	Formidlingen differentieres i forhold til de enkelte reservaters potentiale, beliggenhed og sårbarhed.	Differentieringen afspejles i antal og type af formidlingsarrangementer og faciliteter.	Reservaterne placeres inden for fire gradueringer: a) intensiv formidling b) almindelig formidling c) ekstensiv formidling d) ingen formidling	2017-2020
4.2	Formidlingen sker med udgangspunkt i FVF's reservater med mindre ledelsen beslutter andet i enkeltsager.	Hovedvægten i formidlingen lægges på reservaterne og deres natur- og fugleindhold, men kan også omfatte anden relevant natur/kulturværdi fra det pågældende område.	Der kan arrangeres formidling uden for reservaterne fx i forbindelse med særlige forekomster og/eller i forbindelse med særlige projekter og begivenheder.	2017-2020

Indsatsområder	Strategisk mål	Operationelle mål	Påtænkte initiativer	Tid
4.3	Formidlingsarbejdet vil blive styrket og videreudviklet for at sikre, at FVF fortsat er førende med hensyn til formidling af natur og fugle.	<p>Der lægges særlig vægt på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • den direkte formidling i naturreservaterne med inspiration fra eksisterende tiltag • de største og de mest bynære reservater • en folkeliggørelse af formidlingen, så den retter sig mod et bredere publikum (herunder skoleklasser) • at publikumsfaciliteterne altid fremstår velholdte indenfor realistiske økonomiske rammer. • nye innovative formidlingstiltag 	<p>Etablering af nyt bynært reservat, hvor fuglene og fuglesagen kan formidles, fx ved beplantning, redemuligheder, fodring etc.</p> <p>Målrettet hjælp til fugle (fodring, redemuligheder, vegetation, græsning m.v.) vil også blive demonstreret på andre reservater, hvor det er relevant.</p> <p>Kvantitativ og kvalitativ undersøgelse af publikums brug fortsættes og udvikles (fx ved besøgsregistrering).</p>	2017-2020
4.4	Formidlingen over for børn skal fortsat udvikles.	FVF søger primært at give skoleelever naturoplevelser ved besøg på reservaterne med projekt "Adoptér et reservat".	Et antal skoleklasser inden for 1.-6. klassestrin på skoler i nærheden af op til 4 reservater tilbydes i planperioden at deltage i projekt "Adoptér et reservat" med mindst 4 besøg på reservatet.	2017-2020
4.5	Fonden ønsker at vinkle og nuancere formidlingen ved større vægtning af kulturelle aspekter.	Kunst, historie og kultur indgår i formidlingen af fugle og natur.	Der arbejdes specifikt med foto(kunst) af fugle og natur. Andre kunstformer og kulturelle elementer kan indgå, hvor det er relevant.	2017-2020

Indsatsområder	Strategisk mål	Operationelle mål	Påtænkte initiativer	Tid
4.6	Kendskabet til FVF og reservaterne øges gennem både udvidelse og vedligeholdelse af publikumsfaciliteter samt ved målrettet formidling i udvalgte medier.	Der vil blive lagt vægt på: <ul style="list-style-type: none"> • fortsat udvikling af publikumsfaciliteter på reservaterne • at styrke det lokale islæt og engagement i formidlingen • at formidlingen skal være med til at synliggøre reservaterne og fuglesagen. 	<ul style="list-style-type: none"> • udstilling i pumpehus ved Nørreballe Nor vurderes • etablering af fotoskjul, gangbroer og fugletårne i udvalgte reservater • løbende vedligeholdelse af publikumsfaciliteter • fortsat udvikling, revision og udskiftning af foldere og plancher. • målrettet og løbende formidling via DOF's kanaler • fortsat kontakt til landsdækkende og lokale medier, herunder også udvalgte magasiner. 	2017-2020
4.7	Udvikling af formidling som indtægtsgivende virksomhed	Der kan laves særlige formidlingspakker med deltagerbetaling, som tilbydes til firmaer, sponsorer, lukkede grupper m.v.	Pakkerne kan tage udgangspunkt i reservaterne og særligt markante forekomster af fugle (fx hvepsevåge, nattergal, rørdrum, knortegås, vadefugle), og cost-benefit analyser kan vurdere effekt i forhold til indsats.	2017-2020
5. Synliggørelse	Fugleværnsfonden vil generelt øge synliggørelsen af fondens virke, blandt andet inden for DOF's medlemskreds og blandt andre fugle- og naturinteresserede.	Yderligere brug af annoncering og kontakt til nationale og lokale medier samt konstant udvikling af fondens website og Facebookprofil.	Der skal i 2017 laves et udkast til en kommunikationsstrategi for Fugleværnsfonden, som kan fremlægges for fondens bestyrelse.	2017-2020
5.1	Kommunikationen målrettes konkrete målgrupper.	Målgrupperne omfatter: <ul style="list-style-type: none"> • DOF's og DN's medlemmer • andre naturinteresserede • børn og bedsteforældre • store jordbesiddere • virksomheder tæt på reservater • fonde og bidragsydere 	Synliggørelsen sker gennem <ul style="list-style-type: none"> • DOF's, DN's og FVF's medier • landsdækkende og lokale medier • kontakt til andre organisationer • turistorganisationer 	2017-2020

Indsatsområder	Strategisk mål	Operationelle mål	Påtænkte initiativer	Tid
5.2	Synliggørelse over for mulige samarbejdspartnere, testatorer og donatorer.	Fortsætte en målrettet indsats i forhold til mulige testatorer og donatorer.	Der gennemføres særlige arrangementer (ture, møder) målrettet fonde og andre donatorer. Fortsat brug af annoncering og oplysning via medier og websites.	2017-2020
5.3	FVF søger at oprette et særligt netværk personer, som kan bidrage til en positiv udvikling af FVF.	Netværket har tæt kontakt til sekretariat og bestyrelse og handler alene på disses beslutninger og anvisninger.	Der vil være løbende kontakt til vigtige personer, der kan indgå i netværket, som udvikles med tiden.	2017-2020
5.4	Reservaterne kan brandes gennem specifikke arter.	Hvor det er relevant sættes særlig fokus på bestemte arter på bestemte reservater.	Mulige branding-arter er: <ul style="list-style-type: none"> • lysbuget knortegås på Agerø • spætter i Vaserne • nattergal i Sølsted • hvepsevåge og havørn i Saksfjed-Hyllekrog • kobbersnepper på Nyord • skægmejse ved Gundsømagle Sø. 	2017-2020
5.5	Årets profil og ambassadørkorps	Årets profil videreføres i forlængelse af vores succes med Johan Olsen i 2016. Der oprettes et ambassadørkorps af kendte, som aktivt viser deres støtte til FVF.	Ny profil findes hvert år og ambassadørkorpsset fremgår af fondens website og Facebookside.	2017-2020

Indsatsområder	Strategisk mål	Operationelle mål	Påtænkte initiativer	Tid
6. Økonomi	Fugleværnsfonden vil arbejde for øgede indtægter og fortsat konsolidering. Både fra arv, fonde, virksomheder og privatpersoner.	Erhvervsindtægterne søges øget i lyset af fondens status som erhvervsdrivende fond. Grundlaget for forøgelse af indtægter skal findes i fondens kompetencer indenfor naturforvaltning, naturpleje, overvågning, formidling og erfaringer med motivation af frivillige. Fonden vil fortsat udarbejde flerårige budgetter for at styrke arbejdsprogramlægningen.	2-årigt budget udarbejdes. I planperioden arbejdes med 4 store fundraising-projekter: <ul style="list-style-type: none"> • et innovativt observations skjul • et bynært reservat • Bøjden Færgehavn • Fugle for Folket 2. 	2017-2020
6.1	Offentlige midler	Indsatsen vedr. støtte fra offentlige puljeordninger forstærkes.	Der søges om: <ul style="list-style-type: none"> • Tips- og Lottomidler ved Kulturministeriets driftsstøtte til landsdækkende almennyttige organisationer • midler fra statslige puljer • støtte fra EU-LIFE midler • tilskud fra relevante støtteordninger, hvor det er foreneligt med FVF's virke. 	2017-2020
6.2	Private midler: kredsen af bidragydere søges udvidet.	Indsamlingsarbejdet blandt DOF's medlemmer intensiveres og kan koordineres med DOF's indsamlingsarbejde.	Der anvendes direct mail, annoncer i magasiner og aviser samt information i reservaterne. Det vurderes, om vi skal indføre "køb af en andel i reservaterne" som et gavebevis/certifikat.	2017-2020

Indsatsområder	Strategisk mål	Operationelle mål	Påtænkte initiativer	Tid
6.3	Mulighed for bidrag via mobilindbetalinger markedsføres.	SMS indbetalinger og MobilePay er nu muligt at benytte. Men det skal markedsføres, før vi kan mærke en effekt.	Tekster om muligheden for at bidrage økonomisk på denne måde påføres annoncer, tidsskrifter, foldere, plancher, hjemmeside, Facebook mv.	2017-2020
6.4	Gavebreve	Der arbejdes for, at flere tilslutter sig ordningen med 10-årige gavebreve.	Der kan ydes gratis vejledning m.v.	2017-2020
6.5	Testamenter	Der arbejdes målrettet for at øge de testamentariske gaver.	<ul style="list-style-type: none"> • der udarbejdes artikler og annoncer om testamentering • hjemmesiden videreudvikles • der kan ydes gratis vejledning • der sendes oplysning til alle DOF-medlemmer om muligheden for at testamenter til FVF. 	2017-2020
6.6	Fonde og legater	Der arbejdes målrettet med kontakt til fonde.	Der afholdes regelmæssige møder/ekskursioner med udvalgte fonde. Og der er løbende en tæt dialog med de vigtigste fonde.	2017-2020
6.7	Sponsoraftaler og CSR-samarbejde	Der søges indgået partnerskaber med private virksomheder, som en del af deres CSR-strategi.	Kontakt tages til private virksomheder med oplæg til samarbejde.	2017-2020
6.8	Aftaler mellem frivillige og lokalområdets leverandører	I lokalområdet til reservaterne kan de frivillige hjælpe til med den private støtte til FVF's arbejde.	Fondens frivillige arbejdsgrupper kan søge om mindre støttebeløb eller rabatordninger hos lokale virksomheder, og de kan samle ind ved egne guidede fugleture.	2017-2020

Indsatsområder	Strategisk mål	Operationelle mål	Påtænkte initiativer	Tid
7. Organisation	Fugleværnsfonden vil udvikle sig i tæt samarbejde med DOF præget af gensidighed, ligeværd, dialog og samarbejde.	<p>Der lægges vægt på gensidig dialog og koordination i overensstemmelse med den indgåede samarbejdsaftale samt et godt samarbejde med DOF's lokalafdelinger, medlemmer og ansatte.</p> <p>Der vil blive arbejdet på, at lokalafdelingerne og medlemmerne bidrager til løsning af opgaver i reservaterne. Både vedrørende etablering, drift, formidling, ekskursioner, overvågning, optællinger m.v.</p>	<p>Direktøren for FVF sikrer, at der på alle niveauer holdes en god og tæt dialog med ansatte og frivillige i DOF.</p> <p>DOF og FVF kan arbejde tæt sammen om overvågningen i reservaterne, fx ved varetagelse af timetællerture i reservaterne.</p>	2017-2020
7.1	FVF's naturreservater skal skabe rum for sociale fællesskaber, hvor indsatsen er til gavn for fuglene og naturen generelt samt til glæde for mennesker.	<p>Der bør etableres arbejdsgrupper for alle reservater, hvor det er relevant.</p> <p>Arbejdsgrupperne bør fortsat styrkes og udvikles, og deres kompetencer og hjælpemidler søges øget.</p> <p>Der bør ske en øget rekruttering til enkelte af arbejdsgrupperne primært blandt DOF's medlemmer.</p>	<p>Sekretariatet støtter og hjælper de frivillige, så meget det er muligt.</p> <p>Sekretariatet sørger for, at de frivillige kompetenceudvikles (efter eget ønske) inden for naturpleje, formidling, overvågning, registrering mv.</p> <p>Specielt i Bøvling Klit og på Agerø søges nye folk til arbejdsgrupperne.</p>	2017-2020
7.2	Flere ressourcer til sekretariatet i form af yderligere arbejdskraft.	Mulighederne for at aflaste sekretariatet ved yderligere tilknytning af frivillige og ansatte til fagligt/administrativt arbejde bør fortsat undersøges.	Kortlægning af behov og efterfølgende handling i forhold til nye ansatte og nytænkt organisering.	2017-2020
7.3	Løbende udvikling af sekretariatets viden og kompetencer.	Sekretariatets ansatte bør løbende tildeles ny viden og udvikling af kompetencer	De ansatte deltager i videngivende og kompetenceudviklende aktiviteter efter aftale med direktøren. Blandt andet i form af studietur til RSPB i planperioden.	2017-2020

Vedttaget på bestyrelsesmøde den 26. november 2016.